

Kapital været større, undertiden mindre; men saa Meget er indlysende, at fra det Dieblif, en saadan Sum er tilveiebragt, hvor den opføres paa Jernbanekontoen med sin tilsvarende Rente, og forsaavidt altsaa ikke Udbyttet af Jernbanerne formaar at dække denne, vil den derved i disse Anlæg stiftende Kapital bestandig blive større og større, og det kan jo gjerne være, at der kan gaa endnu nogle Aar, inden den fuldstændige Jorrentning vil komme til at indtræde; og hvis der hængaar en Række af Aar, ville ganske sikkert de Millioner, der i sin Tid have været benyttede til Bygningen, kun udgjøre en Del og maasse i sin Tid ikke engang den overveiende Del af den Sum, hvori selve Aktivet vil staa os. Det vilde derfor være særdeles heldigt, om man ved Siden af de andre Oplysninger, der gives, ogsaa kunde tilveiebringe saadanne Oplysninger, Noget, som naturligtvis et privat Selskab, der byggede en Jernbane, ikke vilde undlade at gøre for sit Vedkommende. — Men hvorledes det nu end forholder sig med Jernbanendgifterne, og hvor villige end maasse Enkelte kunne være til at finde det i og for sig aldeles naturligt og aldeles rigtigt at betragte disse Udgifter under samme Synspunkt som de øvrige Udgifter, der ere opførte i Paragrafen, saa er der dog enkelte Poster, der have indsnæget sig, om hvilke jeg tør antage, at en tilsvarende stærk Tro neppe vil kunne findes hos Noget. Naar der saaledes i § 26 II. n. staar: „Til Anskaffelse af en Dampmuddermaskine til Brug i Limfjorden“, og der i de paafølgende Poster o. og p. — ja, med Hensyn til q. kunde der maasse være Tvivl — staar opført: „Til den i Lov af 8de Marts 1856 angaaende Anlæg af en Kanal til Lettelse af Seiladsen forbi Grundene ved Eogstør, § 4, omhandlede Reserverfond“ og „til Udgifter i Anledning af den i Lov af 21de Januar 1871 omhandlede Omordning af Færgeforsholdene ved Sallingsund og Bildsund“, tror jeg dog, at dette neppe vil kunne betragtes som hørende under nærværende Paragraf. Til Slutning kommer „q. Til nye Telegrafanlæg“. Der er Spørgsmaalet, som sagt, noget mere tvivlsomt; men jeg antager dog, at der neppe er nogen større Grund til at sætte en saadan

Udgift til nye Telegrafanlæg ind her, end der vilde være til f. Ex. at sætte Udgiften til nye Skjeder i et Postdampskib eller andre lignende Udgifter ind paa denne Raade. Der er altsaa, mener jeg, med Hensyn til selve Indholdet, med Hensyn til, hvad man har troet at kunne opføre under § 26, ikke saa Betænktheder, som kunne reises mod denne Paragraf.

Foruden den store gennemgribende Forandring i Budgettets Form, der saaledes gaar ud paa at ville sondre imellem de virkelige Budgetindtægter og Formueomsætningerne, er der paa mangfoldige andre Poster truffet mer eller mindre hensigtsmæssige Forandringer, hvoraf nogle ganske sikkert ere meget lidet indgribende, men dog alle have den Mislighed, som jeg har tilladt mig at henlede Opmærksomheden paa, at de gjøre enhver Sammenligning mellem vore frentidige Budgetter, forsaavidt denne Form skulde bibeholdes, og de hidtidige overmaade vanskelig. Man har saaledes begyndt med at ville gennemføre en af disse Indlingsideer, som i lang Tid have havt adskillige Forsvarere, nemlig at faae Brutto-systemet frem i Stedet for det Netto-system, der paa flere Poster tidligere var tagtaget. Jeg maa nu gjøre opmærksom paa, at hvad enten man vil bruge det ene eller det andet System, vil man i og for sig altid komme til Misligheder, altid komme til Fremstillinger, som maa siges i og for sig at være unaturlige. Det tror jeg man med Sikkerhed kan sige, nemlig at ethvert nogenlunde fornuftigt affattet Budget hverken udelukkende kan holde sig til det ene eller til det andet af disse Systemer, men allermindst udelukkende til Brutto-systemet. Det vilde være det, som kunde fremkalde størst Forvirring, hvis man vilde forsøge paa hensynsløst at gennemføre det. Foruden ved et Par mindre vigtige Poster, hvorved der kun kan fremstaa mindre Misligheder, saaledes ved Bygningsafgiften, har man i Paragrafen om de indirekte Afgifter udtaget en Sum, som tidligere altid har havt sin Plads der. Det er ved Tolben, og det er en meget betydelig Forandring. Hele Udgiften ved Tolbopkrævningen er ført over paa Finantsministeriets Budget, og det har den væsentlige Indflydelse, at man nu paa en Gang